

Vergaderjaar 2003–2004

29 239

Ongeval Amercentrale

Nr. 2

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 12 december 2003

De vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid¹ heeft over de brief van de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid d.d. 7 oktober 2003 over de stand van zaken bij het onderzoek naar het ernstige ongeval in de Amercentrale (29 239, nr. 1) de navolgende vragen aan de regering ter beantwoording voorgelegd. De vragen, alsmede de daarop op 12 december 2003 gegeven antwoorden, zijn hieronder afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Hamer

Adjunct-griffier van de commissie,
Post

¹ Samenstelling:

Leden: Noorman-den Uyl (PvdA), Bakker (D66), De Vries (VVD), De Wit (SP), Van Gent (GL), Verburg (CDA), Hamer (PvdA), voorzitter, Bussemaker (PvdA), Vendrik (GL), Mosterd (CDA), Smits (PvdA), Örgü (VVD), Weekers (VVD), Rambocus (CDA), De Ruiter (SP), Ferrier (CDA), ondervoorzitter, Huizinga-Heringa (CU), Bruls (CDA), Varela (LPF), Eski (CDA), Van Loon-Koomen (CDA), Aptroot (VVD), Smeets (PvdA), Douma (PvdA), Stuurman (PvdA), Kraneveldt (LPF) en Hirsi Ali (VVD).

Plv. leden: Depla (PvdA), Dittrich (D66), Blok (VVD), Kant (SP), Halsema (GL), Smilde (CDA), Verbeet (PvdA), Timmer (PvdA), Tonkens (GL), Omtzigt (CDA), Adelmund (PvdA), Van Miltenburg (VVD), Visser (VVD), Algra (CDA), Lazrak (SP), Vietsch (CDA), Van der Vlies (SGP), Hessels (CDA), Hermans (LPF), Van Oerle-van der Horst (CDA), Van Dijk (CDA), Wilders (VVD), Van Dijken (PvdA), Blom (PvdA), Kalsbeek (PvdA), Eerdmans (LPF) en Schippers (VVD).

Inleiding door de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Hierbij zend ik u mede namens de minister van Justitie en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties de antwoorden op de schriftelijke vragen die op 11 november 2003 door de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid zijn gesteld. Deze vragen hadden betrekking op de stand van zaken bij het onderzoek naar het ernstige ongeval in de Amercentrale.

Een groot aantal vragen van de commissie heeft betrekking op de uitkomsten van het thans lopende opsporingsonderzoek.

Het Openbaar Ministerie heeft de leiding van het opsporingsonderzoek. Het rapport van de Arbeidsinspectie over haar onderzoek naar de oorzaken van het ongeval zal deel gaan uitmaken van het proces-verbaal, zodat de Arbeidsinspectie niet vrij is (tussentijds) over bevindingen te rapporteren. De gecontroleerde ontruiming van de ketel van de centrale maakt deel uit van het onderzoek.

In de beantwoording wordt ingegaan op de vereiste procedures bij de bouw van een dergelijke steiger en op de gang van zaken na het ongeval. Daaruit blijkt dat er voor dergelijke steigers regels bestaan waaraan deze moeten voldoen maar de steigers niet vooraf hoeven door de Arbeidsinspectie gekeurd hoeven te worden.

In de beantwoording wordt wel ingegaan op de rollen van de betrokken overheidsinstanties na het ongeval en wijze waarop zij deze rol hebben ingevuld.

Op de vragen of er zich een stijging van het aantal ernstige arbeidsongevallen heeft voorgedaan, waarbij met name buitenlandse (onder)aannemers betrokken zouden zijn, is geantwoord dat er geen verband is aan te geven in positieve dan wel negatieve zin in de ontwikkeling van het aantal bedrijfsongevallen door een toename van buitenlandse onderaannemers. In de antwoorden wordt tevens toegelicht hoe de slachtoffers en nabestaanden zijn opgevangen en ingelicht en op welke wijze zij op hoogte zullen worden gehouden van de verdere ontwikkelingen.

Vragen van de Vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid, gesteld naar aanleiding van de brief van de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, d.d. 7 oktober 2003 (29 239, nr. 1) en de daarop gegeven antwoorden.

Vragen CDA-fractie.

1

Wanneer is het onderzoek onder leiding van de Arbeidsinspectie gereed?

Dit is mede afhankelijk van de aanwijzingen die de Officier van Justitie ter zake nog zal geven. Vooralsnog gaat de Arbeidsinspectie ervan uit dat het proces-verbaal op zijn vroegst in maart 2004 kan worden afgerond.

2

Is het rapport op dat moment ook beschikbaar voor de Kamer en zal de regering het rapport, los van het totaalonderzoek dat deel uitmaakt van het proces-verbaal, dan ook ten spoedigste, voorzien van een reactie naar de Kamer zenden?

Het rapport over het onderzoek van de Arbeidsinspectie, maakt deel uit van het proces verbaal. Over het tijdstip waarop dit proces-verbaal in de openbaarheid kan komen beslist het Openbaar Ministerie.

3

Is het verplicht een gebouwde steiger voor dit soort riskante werk vooraf te laten keuren door de Arbeidsinspectie. Is dit ook gebeurd?

Nee. De op het Arbobesluit gebaseerde Beleidsregel 7.4–5 geeft aan dat steigers, als gebruikt in de Amercentrale, moeten voldoen aan bepaalde normen. Daartoe zal te voren een berekening van de constructie plaats moeten vinden. Er is geen verplichting deze berekening aan de Arbeidsinspectie te zenden.

Artikel 7.34 Arbobesluit bepaalt dat de opbouw van een steiger onder toezicht van een deskundige moet plaatsvinden en dat de steiger vóór ingebruikname door een deskundige moet worden gekeurd. In Beleidsregel 7.34 is de vereiste deskundigheid in algemene termen omschreven. Daarin wordt onder een deskundige verstaan een persoon die beschikt over aantoonbare specifieke deskundigheid over het desbetreffende type steiger.

De Arbeidsinspectie keurt zelf niet.

4

Wordt tevens onderzocht op welke wijze de betrokken werknemers met elkaar en hun opdrachtgevers communiceerden, temeer daar een van de Turkse werknemers geen Nederlands of Engels bleek te kunnen spreken met de hulpverleners?

Voor zover dit betrekking heeft op het ongeval wordt het meegenomen in het onderzoek.

5

Waren de werknemers voor 100% bevoegd het werk te doen dat zij deden en waaruit blijkt dit?

Deze vraag maakt deel uit van het onderzoek.

6

Beschikten zij over alle gewenste en vereiste papieren voor dit werk en door wie is dit gecontroleerd?

Deze vraag maakt deel uit van het onderzoek.

Vragen PvdA-fractie

7

Kan de regering inzicht geven in de ontwikkeling van het aantal bedrijfsongevallen over de afgelopen jaren?

SZW beschikt over verschillende bronnen die informatie geven over arbeidsongevallen (Arbeidsinspectie, CBS en het Letsel Informatie Systeem). Uit deze bronnen blijkt dat het aantal arbeidsongevallen in 2002 een lichte toename van 2% heeft. Daarentegen laten de ernstige arbeidsongevallen (blijvend letsel of ziekenhuisopname) een behoorlijke daling zien (10%). Ook het aantal arbeidsongevallen dat heeft geleid tot een medische behandeling op de Eerste Hulp laat over een langere periode (1997–2001) een significante daling zien met 11%.

Het aantal dodelijke arbeidsongevallen bedroeg in 2001 83, in 2002 lag dit aantal op 84. In 1999 waren er 101 en in 2000 103 dodelijke slachtoffers bij arbeidsongevallen te betreuren.

8

Bij het bedrijfsongeval in de Amercentrale was sprake van onderaanneming door een buitenlandse onderneming. Ziet de regering een

verband tussen de toename van buitenlandse onderaannemers en de ontwikkeling van het aantal bedrijfsongevallen?

De Arbeidsomstandighedenwet en het daarop gebaseerde Arbeidsomstandighedenbesluit is in Nederland van toepassing op arbeid die wordt verricht in de zin van die wetgeving. De werkingssfeer kent geen beperkingen ten aanzien van werkzaamheden uitgevoerd door buitenlandse bedrijven. Er is dan ook geen verband aan te geven in positieve dan wel negatieve zin in de ontwikkeling van het aantal bedrijfsongevallen door een toename van buitenlandse onderaannemers.

9

Is de regering van mening dat de toename van de activiteit van buitenlandse onderaannemers moet leiden tot aanscherping van de regelgeving om te bewerkstelligen dat regels ook beter van toepassing zijn op buitenlandse onderaannemers?

Nee. Zie verder het antwoord op vraag 7.

10

Is de regering van mening dat de toename van het aantal buitenlandse onderaannemers moet leiden tot uitbreiding en eventueel aanpassing van het toezicht en de inspectie door de bevoegde instanties om ongevallen zoals recent in de Amercentrale verder te voorkomen?

Nee. Zie het antwoord op vraag 7.

11

Er zijn aanwijzingen dat het aantal bedrijfsongevallen door ondernemingen sterk kan worden beperkt. AKZO bijvoorbeeld streeft nadrukkelijk naar een zero-tolerance ten aanzien van bedrijfsongevallen en weet dat ook te realiseren, terwijl bij andere ondernemingen bedrijfsongevallen toch nog regelmatig voorkomen. Kan de minister aangeven of er tussen verschillende grote ondernemingen belangrijke verschillen bestaan in het voorkomen van bedrijfsongevallen?

Een recent onderzoek van de Arbeidsinspectie naar 19 incidenten met gevaarlijke stoffen in bedrijven/inrichtingen in de regio Rijnmond/Zeeeland onder de werkingssfeer van het BRZO laat zien dat de uitvoering van dit zero-tolerance beleid in de praktijk niet automatisch leidt tot zero ongevallen. Dit onderzoeksrapport is op 20 oktober 2003 toegezonden aan de Tweede Kamer (kenmerk A&G/W&O/2003/76769). Een onderlinge vergelijking tussen de grote bedrijven is niet gemaakt.

Uit andere gegevens van de Arbeidsinspectie blijkt echter wel dat het percentage bedrijven dat ook daadwerkelijk maatregelen neemt naar aanleiding van een ongeval verschilt per grootteklasse. Met name in de grote bedrijven (100 werknemers en meer) worden maatregelen genomen naar aanleiding van een arbeidsongeval (63%). Terwijl in de kleine bedrijven met minder dan 10 werknemers het aantal bedrijven dat maatregelen neemt slechts 30% is.

12

Indien dergelijke verschillen bestaan, kan de minister dan aangeven op welke wijze ondernemingen kunnen worden aangezet om sterker te sturen op een zero-tolerance ten aanzien van bedrijfsongevallen?

Om bedrijven en branches te ondersteunen bij het streven naar vermindering van het aantal arbeidsongevallen is in 2003 vanuit SZW het Programma Versterking Arbeidsveiligheid gestart. Dit Programma zet in

op een verlaging van het aantal arbeidsongevallen. Om dit te bereiken wil het programma meer aandacht besteden aan de cultuurorganisatorische en gedragsgebonden factoren binnen bedrijven. In een twintigtal bedrijven/bedrijfstakingen zullen de komende vijf jaar verbetertrajecten worden opgestart gericht op het verbeteren van de veiligheidscultuur en het veiligheidsbewustzijn in bedrijven. Met deze bedrijven/bedrijfstakingen wordt een concrete doelstelling afgesproken die gericht is op een reductie van het aantal arbeidsongevallen in betreffende organisatie.

13

Waarom is de brief over het ongeval niet meeondertekend door de andere verantwoordelijke bewindslieden?

In de brief van de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid (91-03) van 1 oktober 2003 werd Staatssecretaris van SZW verzocht om de Arbeidsinspectie in te schakelen naar de oorzaak van het ongeval. In het antwoord op die brief van 7 oktober 2003 wordt gemeld dat de Arbeidsinspectie onder regie van het Openbaar Ministerie met het onderzoek naar de oorzaak van het ongeval gestart is. Bij het onderzoek naar het ongeval in de Amercentrale zijn weliswaar verscheidene ministeries betrokken, maar interdepartementale afstemming over deze brief werd, gezien de inhoud, niet nodig geacht.

14

Wat is de verwachte duur van het strafrechtelijk onderzoek?

Het is bijzonder moeilijk om op dit moment een precieze inschatting van de duur van het strafrechtelijk onderzoek te maken, maar de prognose is dat het onderzoek zeker niet voor medio 2004 zal zijn afgerond.

15

Hoe luidt de verdeling van de wederzijdse verantwoordelijkheden tussen burgemeester, OM en de politie?

Voor zover hier relevant is de burgemeester verantwoordelijk voor de rampenbestrijding en de crisisbeheersing. Hij is hoofd van de rampenbestrijdingsorganisatie. In dit geval ging het echter niet om een ramp, maar om een bedrijfsongeval. Het bedrijf is hier verregaand verantwoordelijk, niet het openbaar bestuur.

De officier van justitie is eindverantwoordelijk voor het opsporingsonderzoek. De politie en de Arbeidsinspectie opereren in het opsporingsonderzoek onder zijn leiding en gezag.

16 en 19

Wie is verantwoordelijk voor het informeren van de overlevende slachtoffers en nabestaanden (de direct betrokkenen) over het onderzoek?

Worden de directbetrokkenen van de voortgang van het onderzoek op de hoogte gebracht? Zo ja door wie en met welke frequentie? Zo neen, waarom niet?

De slachtoffers en nabestaanden worden door of namens de officier van justitie op de hoogte gehouden van het verloop van het onderzoek en na afronding van het onderzoek worden zij door of namens de officier in kennis gesteld van de conclusies van het onderzoek. Dit gebeurt in een persoonlijk gesprek met de nabestaanden. Daarnaast kunnen slachtoffers en nabestaanden zich in een eventueel strafproces als benadeelde voegen.

17 en 18

Zijn ze op de hoogte gebracht van het voorgenomen onderzoeksplan? Zo ja, wanneer en door wie? Zo neen, waarom is dat achterwege gebleven? Is nagegaan welke vragen bij deze directbetrokkenen leven waaraan (wellicht) in het onderzoek aandacht besteed had kunnen worden? Zo ja door wie en wanneer? Zo neen, waarom is dat niet gebeurd?

De slachtoffers en nabestaanden zijn niet op de hoogte gesteld van het voorgenomen onderzoeksplan. Het onderzoek richt zich tot op heden nog de eerste reconstructie van het ongeval. Na deze eerste fase van het onderzoek zullen de slachtoffers en nabestaanden worden uitgenodigd voor een voorlichtend onderhoud over het verdere verloop. Het staat de slachtoffers en nabestaanden vrij om, indien zij vragen hebben omtrent het onderzoek, zich te wenden tot de officier van justitie. Er is inmiddels een aantal vragen, dat door de nabestaanden was gesteld beantwoord.

20, 21 en 22

Hoe is de nazorg van de overlevenden en van de nabestaanden geregeld? Wie draagt daarvoor primair de verantwoordelijkheid? Hoe is of wordt nagegaan aan welke nazorg en hulp overlevenden en nabestaanden behoefte hebben? Zijn of worden nog bijzondere voorzieningen getroffen gelet op de bijzondere samenstelling van de groep overlevenden en nabestaanden? Zo neen waarom niet? Zo ja, welke?

In het kader van de Wet rampen en zware ongevallen de nazorg voor nabestaanden en slachtoffers onder verantwoordelijkheid van de burgemeester. In het kader van het strafrechtelijk onderzoek zal onder verantwoordelijkheid van de officier van justitie slachtofferinformatie en slachtoffer bejegening plaatsvinden met inachtneming van de aanwijzing slachtofferzorg.

23

Op welke wijze heeft het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in dit specifieke geval vorm gegeven aan haar taak van rampencoördinator?

Gelet op de omvang van het bedrijfsongeval betrof het geen ramp die noopte tot coördinatie op nationaal niveau. Het Nationaal Coördinatiecentrum (NCC) van het Ministerie van BZK heeft via de media vernomen van het ongeluk in de Amercentrale. Daarop is het kabinet CdK Noord-Brabant geïnformeerd en is verzocht om op de hoogte gehouden te worden van de ontwikkelingen. Gedurende de reddingsactie is het NCC door het kabinet CdK Noord-Brabant regelmatig geïnformeerd over de stand van zaken. Het NCC heeft op verzoek van de lokale autoriteiten de volgende ondersteunende activiteiten uitgevoerd. Het NCC heeft in samenwerking met het ministerie van Buitenlandse Zaken het contact tot stand gebracht tussen de ambassades van Turkije en Amerika en de locoburgemeester van Geertruidenberg. Dit in verband met de nationaliteit van de slachtoffers. Ook heeft het NCC bijstand bevorderd in de vorm van bedden, kussens en dekens.

Vragen SP-fractie

24

Is de gebouwde stelling goedgekeurd door de Arbeidsinspectie?

Nee, de Arbeidsinspectie keurt niet. Zie verder het antwoord op vraag 3 van het CDA.

25

Zijn er contracten afgesloten met onderaannemers en sub-onderaannemers? Zo ja, is onderzocht of de veiligheidseisen daarbij voldoende gewaarborgd bleven?

Deze vraag maakt deel uit van het onderzoek.

26

Is er inzicht te geven in het soort contract dat afgesloten was, en of hierin afspraken waren gemaakt met betrekking tot de (arbeids)tijdsduur, de deskundigheidseisen aan werknemers en het aantal mensen dat gezien de omvang van de werkzaamheden minimaal diende te worden ingezet?

Deze vraag maakt deel uit van het onderzoek.

27

Is, mede met het oog op het onder 3. gestelde, sprake geweest van een oneigenlijke werkdruk, met andere woorden, waren «wurgcontracten» afgesloten?

Deze vraag maakt deel uit van het onderzoek.

28

Zijn er richtlijnen en andersoortige eisen van toepassing en zijn die nageleefd?

Ja, er bestaan beleidsregels (zie verder het antwoord op vraag 3 van het CDA). De vraag of deze zijn nageleefd maakt onderdeel uit van het onderzoek.

Vragen GroenLinks-fractie

29

Welke afspraken zijn er in 2000 gemaakt tussen het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de vakbonden over de beleidsregels voor de steigerbouw op basis van de artikelen 7.6 en 7.34 van het Arbobesluit? Hebben de gewijzigde beleidsregels kracht van wet?

Zonder nadere concretisering door de fractie van GroenLinks is niet duidelijk op welke afspraken tussen het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de vakbonden wordt bedoeld.

In het algemeen kan gesteld worden dat beleidsregels worden vastgesteld na consultering van alle belanghebbende partijen. Specifieke afspraken met de vakbonden over beleidsregels op basis van de artikelen 7.6 en 7.34 van het Arbobesluit zijn mij niet bekend.

Artikel 7.6 van het Arbobesluit gaat over deskundigheid van werknemers die bepaalde werkzaamheden uitvoeren in het algemeen, terwijl in artikel 7.34 dit specifiek is geregeld om de veiligheid bij steigers te waarborgen.

In het jaar 2001 is er een wijziging doorgevoerd in de beleidsregel op basis van artikel 7.34.

Tot dan toe was aangegeven dat een deskundig persoon in de zin van artikel 7.34 een bepaalde opleiding moest hebben gevolgd. In de nieuwe beleidsregel is vastgelegd wat de deskundige moet kennen en kunnen. Deze geformuleerde eindtermen zijn reeds in overeenstemming met de nog te implementeren Europese richtlijn 2001/45/EG betreffende minimumvoorschriften inzake veiligheid en gezondheid bij het gebruik door werknemers van bepaalde arbeidsmiddelen, waaronder steigers zijn begrepen.

Een beleidsregel heeft geen kracht van wet, maar is een bij besluit vastgestelde algemene regel, niet zijnde een algemeen verbindend voorschrift, omtrent de afweging van belangen, de vaststelling van feiten of de uitleg van wettelijke voorschriften.

De beleidsregel op basis van artikel 7.34 van het Arbo-besluit geeft aan hoe aan het in dat artikel gestelde voldaan kan worden. Het gestelde in de beleidsregel is echter ten aanzien van degene die verplicht is tot naleving van de betrokken wettelijke voorschriften niet bindend. Uitgangspunt is echter dat, wanneer conform het gestelde in deze beleidsregel wordt gehandeld er op vertrouwd mag worden dat de desbetreffende wettelijke regels in voldoende mate worden nageleefd. Indien op andere of betere wijze aan de wettelijke voorschriften wordt voldaan dat eveneens acceptabel.

30

Is het correct dat de certificatie-regelingen voor de vakbekwaamheid van steigerbouwers en hun toezichthouders, op basis van genoemd Arbobesluit, vrijwillig door de steigerbranche zijn opgesteld? Hoe wordt de kwaliteitsborging en veiligheid van de steigerbouw in Nederland door de bewindslieden gegarandeerd?

Op basis van het gestelde in artikel 7.34 van het Arbobesluit en mede met het oog op het gestelde in beleidsregel 7.34 is op initiatief van de Vereniging van Steiger-, Hoogwerk- en Betonbekistingbedrijven door het bedrijfsleven zelf een opleidingstraject voor steigerbouwers opgestart. Na de cursus doorlopen te hebben wordt aan de hand van een eindtoets al dan niet een zogenaamd steigerbouwcertificaat verstrekt.

Navraag bij de Raad voor Accreditatie leert dat het daarbij niet gaat om een door de Raad voor Accreditatie geaccrediteerde certificatieregeling, maar louter om een systeem op vrijwillige basis.

De kwaliteitsborging en de veiligheid van de steigerbouw is een zaak van werkgevers en werknemers. SZW is verantwoordelijk voor de regelgeving en uiteraard de handhaving door de Arbeidsinspectie.

31

Is er in de stoomketel van de Amercentrale gecontroleerd of art. 7.34, lid 1, van het Arbeidsomstandighedenbesluit is toegepast? Door wie en op welke momenten zijn de controles uitgevoerd? Was diegene gecertificeerd?

Deze vraag maakt deel uit van het onderzoek.

32

Was er, op grond van art. 7.34 lid 2 Arbeidsomstandighedenbesluit, een deskundige leidinggevende aanwezig ten tijde van de werkzaamheden in de Amercentrale?

Deze vraag maakt deel uit van het onderzoek.

33

Heeft deze deskundige leidinggevende tussentijds, op grond van art. 7.34, lid 3, Arbeidsomstandighedenbesluit, gecontroleerd of de steiger niet overbelast raakte?

Deze vraag maakt deel uit van het onderzoek.

34

Heeft hij contact gehad met de werknemers over de belasting van de steigers en met hen de eventuele te ondernemen acties bepaald?

Deze vraag maakt deel uit van het onderzoek.

35

Hoeveel personen waren aan het werk ten tijde van het ongeval en in welke functie? Met welke activiteiten waren zij bezig op het moment van het ongeval?

Acht personen, die allen bezig waren met gritstralen.

36

Wisten de werknemers van elkaar dat zij werkzaam waren in de Amercentrale?

De voor de onderhoudswerkzaamheden aanwezige werknemers waren op de hoogte van de betrokkenheid van de verschillende bedrijven bij de uitvoering van het werk. Niet duidelijk is of zij ook feitelijk op de hoogte waren van elkaars aanwezigheid. Dit maakt onderdeel uit van het onderzoek.

Vragen D66-fractie

37

Wat is de uitkomst van het bestuurlijk overleg d.d. 2 oktober 2003 tussen de Arbeidsinspectie, de burgemeester van Geertruidenberg, het Openbaar Ministerie en de politie? Welke wederzijdse verantwoordelijkheden zijn daar vastgesteld? Waarom was er eigenlijk overleg nodig over de verantwoordelijkheden: zijn deze vooraf onvoldoende helder? Zijn in het overleg de verantwoordelijkheden naar het oordeel van het kabinet correct en volledig dekkend vastgesteld?

Doel van het overleg was:

- Afstemming tussen de verantwoordelijke functionarissen van het Openbaar Ministerie, politie en de Arbeidsinspectie ten behoeve van een optimale samenwerking.
- bespreken van de wijze waarop de rampenstatus zou worden beëindigd in verband met de start van het opsporingsonderzoek;
- het maken van afspraken omtrent de te volgen werkwijze.

De onderscheiden verantwoordelijkheden stonden daarbij niet ter discussie, er is gesproken over de concrete invulling daarvan.

38

Kan de regering toelichten wie formeel waarvoor verantwoordelijk is, zowel voor wat betreft de betrokken instanties als voor wat betreft de opdrachtgever en opdrachtnemer(s) van de werkzaamheden waarbij het ongeval is gebeurd? Kan daarbij expliciet worden ingegaan op de verantwoordelijkheden in het kader van de:

- *Arbowet*
- *Arbeidstijdenwet*
- *Wet Arbeid Vreemdelingen*
- *Reddingswerkzaamheden*
- *Nazorg*
- *Communicatie tussen hulpverleners en slachtoffers*

Arbowet.

De wet kent verplichtingen voor de opdrachtgever van een bouwwerk. Indien dit meer dan 30 werkdagen vergt en meer dan 20 werknemers tegelijk arbeid zullen verrichten of als met de totstandbrenging van het bouwwerk meer dan 500 mensdagen zijn gemoeid, zijn een aantal z.g. bouwprocesbepalingen van toepassing. Zo moet het bouwwerk bij de Arbeidsinspectie worden gemeld en moet een veiligheids- en

gezondheidsplan worden opgesteld. Ook als verschillende werkgevers op de bouwplaats moeten samenwerken, gelden bepaalde wettelijke verplichtingen. Onderdeel van het onderzoek van de Arbeidsinspectie is of genoemde bepalingen van toepassing waren en, zo ja, of ze zijn nageleefd. Tijdens de uitvoering van het bouwwerk gelden een aantal wettelijke verplichtingen voor de opdrachtnemer: de uitvoerende partij. Overigens blijven de respectievelijke werkgevers verantwoordelijke voor de arbeidsomstandigheden van hun werknemers.

ATW.

De Arbeidstijdenwet kent – voor zover hier van belang – voornamelijk regels voor werk- en rusttijden, waarvoor de werkgever aansprakelijk is.

WAV.

De Wet arbeid vreemdelingen kent een ruimer werkgeversbegrip, waardoor in sommige gevallen de opdrachtgever en de aannemer als werkgever kunnen worden aangemerkt. De jurisprudentie hieromtrent is echter nog niet uitgekristalliseerd.

Reddingswerkzaamheden, nazorg en communicatie tussen hulpverleners en slachtoffers.

De Arbowet kent een aantal verplichtingen voor de werkgever in het kader van de bedrijfshulpverlening. Deze hebben de strekking om bij ongevallen en in noodsituaties op korte termijn een aantal maatregelen te treffen in afwachting van het optreden van hulpverleningsorganisaties. Voor het overige kent de wet geen verplichtingen als in de vraag bedoeld.

De Arbeidsinspectie is belast met het toezicht op de naleving van Arbowet (inclusief het opleggen van bestuurlijke boetes), ATW en WAV en de opsporing van strafbare feiten. Het Openbaar Ministerie heeft de leiding van het opsporingsonderzoek en is verantwoordelijk voor de vervolging. De burgemeester is verantwoordelijk voor de hulpverlening.

39

Hebben zich sinds de brief d.d. 7 oktober 2003 nog relevante ontwikkelingen voorgedaan?

De voorbereidingen voor de ontruiming van de ketel zijn inmiddels nagenoeg afgerond. Het besluit om tot de feitelijke ontruiming over te gaan moet nog door het Openbaar Ministerie genomen worden.